

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

דיני חוזים מיוחדים - 62551

תאריך עדכון אחרון 05-02-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: משפטים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר חגי ויניצקי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: chagai@mishpat.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי ג' 15:30 - 16:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס היסוד בדיני חוזים עוסק בדיני החוזים הכלליים וכמעט שאינו עוסק בסוגי חוזים מיוחדים ובדינים החלים עליהם. עיון בפסיקות מרכזיות הנלמדות בתחום דיני החוזים מגלה כי חלק ניכר מן ההלכות שבדיני החוזים "הכלליים" התפתחו על גבי נסיבות הכורכות סוגיות גם מתחום החוזים המיוחדים, עם זאת הדיון ברובד של דיני החוזים המיוחדים לא זכה בחלק ניכר מפסקי הדין להתייחסות משמעותית. קורס זה מסיט את דיני החוזים המיוחדים מן הפריפריה אל המרכז. הקורס יעסוק ביחס בין דיני החוזים הכלליים לבין דיני החוזים המיוחדים, בהבחנות שבין סוגי החוזים המיוחדים וכן בדינים המיוחדים החלים על חוזי מכר (לרבות עסקאות של מכר באשראי עם תנית שימור בעלות ועסקאות קונסיגנציה), חוזי שכירות (כולל ליסינג ושאלה), חוזי קבלנות, חוזי מתנה וחווה סוכנות (סוכן מסחרי וספק). בנוסף, נעסוק בסעדים המיוחדים שקיימים במסגרת דיני החוזים המיוחדים.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

עם השלמת הקורס בהצלחה הסטודנטים יכירו את עקרונות דיני החוזים המיוחדים, יידעו לאבחן את סוג החווה במקרים מורכבים, לבחור את הסעד המתאים למקרה הספציפי במקרים של הפרת החווה המיוחדת. לסטודנטים יוקנו כלים לבחינה וחשיבה ביקורתית ביחס לסוגיות השונות בדיני החוזים המיוחדים.

דרישות נוכחות (%) :

מלאה

שיטת ההוראה בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- א. מבוא לדיני חוזים מיוחדים.
- ב. חוזי מכר (לרבות עסקאות של מכר באשראי עם תנית שימור בעלות ועסקאות קונסיגנציה).
- ג. חוזי שכירות (כולל ליסינג ושאלה).
- ד. חוזי קבלנות.
- ה. חוזי מתנה.
- ו. חווה סוכנות (סוכן מסחרי וספק)
- ז. היחס בין דיני החוזים הכלליים לבין דיני החוזים המיוחדים.
- ח. הבחנות בין סוגי חוזים מיוחדים.

הערה: החומר המחייב לבחינה הוא רק החומר שיילמד בהרצאות, לרבות חקיקה, פסיקה, ספרות והצעת חוק דיני ממונות (הצעת הקודקס) והמקורות שמסומנים כקריאת חובה.

א. מבוא לדיני חוזים מיוחדים:

פסיקה:

1. ע"א 7139/99 יובל אלוני נ' אליעזר ארד ואח' פ"ד נח (4) 27 (פסה"ד של השופט ברק בלבד).
ב. חוזי מכר:

חקיקה:

1. חוק המכר, תשכ"ח-1968.

2. סעיף 8 (ב) לחוק חוזה קבלנות, תשל"ד-1974.

3. סעיף 4 לחוק המכר (דירות), תשל"ג-1973.

הצעות חוק:

1. סעיפים 154 - 175, 497 להצעת חוק דיני ממונות, תשע"א - 2011.

פסיקה:

2. ע"א 261/84 רפאלי נ' חנניה, פ"ד מ (4) 561 (חובה).

3. ע"א 8343/01 עובדיה נ' סיבל נהריה בע"מ, פ"ד נח (6) 400 (2004).

4. ע"א 348/79 גולדמן נ' מיכאלי, פ"ד לה (4) 31.

5. ע"א 272/71 בן דוד נ' החברה לתפעול וניהול הימורי ספורט, פ"ד כו (2) 97.

6. רע"א 7642/97 שטרית נ' נוסבאום, פ"ד נג (3) 516 (חובה).

7. תק (רמ') 2228/07 אלייב נ' Gallery Stepan (2008).

8. ע"א 465/80, סולונץ בע"מ נ' "התכופ" חרושת ברזל בע"מ, פ"ד לח (3) 630 (1984).

9. 372/59, הסוכנות היהודית נ' אלווין, פ"ד יד (1) 584.

10. 524/83 קן תור נ' אלון, פ"ד מ (2) 533.

11. ע"א 509/83 דוד נ' יאסין, פ"ד מא (4) 651.

12. ע"א 572/83, אדיב נ' רפאל, פ"ד לט (3) 346.

13. ת"א (מחוזי יר') 1042/97, אברמוביץ נ' סולל בונה בע"מ, תק-מח 2008 (3) 2965 (2008).

14. ע"א 391/80, לסרסון נ' שכון עובדים, פ"ד ל"ח (2) 237 (חובה).

15. ע"א 531/75 מרקו נ' רוטפלד, פ"ד ל (2) 393 (חובה).

16. ע"א (מחוזי חי') 3263/06, מרגלית נ' גת, תק-מח 2007 (2) 7651 (2007) (חובה).

17. ע"א (מחוזי נצ') 3001/03, ב.ח. אמיר עסקי רכב נ' חמדאן, תק-מח 2004 (1), 10422 (2004) (חובה).

18. ע"א 508/86 א. ברומברג נ' ורדי, פ"ד מג (3) 555 (חובה).

19. ע"א 168/89 עמאר נ' מחמד, תק-על 92(2), 426 (1992) (חובה).

20. ע"א 583/93 מדינת ישראל נ' טחנת קמח שלום בע"מ, פ"ד נ (4) 536 (חובה).

21. ע"א 306/85 Datalab, נ' פולק, פ"ד מג (2) 309 (חובה).

22. ע"א 2299/99, שפייר נ' דיור לעולה בע"מ, פ"ד נה (4) 213 (2001) (חובה).

23. ע"א (ת"א) 1400/99, אבקות דוד נ' תריסול, (2000) (חובה).

24. ת"א (נצ') 775/98, יעקוב נ' ממסר, (2003) (חובה).

25. ע"א 659/77 שורקה נ' קרים, פ"ד לב (1) 393.

26. ע"א 838/75 ספקטור נ' צרפתי, פ"ד לב (1) 231 (חובה).

27. ע"א 472/95, זלוצין נ' דיור לעולה בע"מ, פ"ד נ (2) 858 (1996) (חובה).

28. ע"א 458/93, פרטין נ' סלומון, פ"ד מז (5) 537 (1993).

29. ת"א (מחוזי ת"א) 2917/84 ברוטפלד נ' אנדין בע"מ, תק-מח 90 (3), 157 (1990).

30. ת"א 2362/07, מיוסט יוסי - מערכות מיזוג בע"מ נ' באנה, (2008)
31. ע"א 7730/09, כהן נ' מבני גזית (2000) בע"מ, (2011).
32. ת"א (עפ') 2498/06 מנפרד נ' רוזנשטוק (2011).
33. ע"א 8068/11, עיני נ' שיפרס (2014) (חובה).

ספרות:

1. דוד אלקינס, משה גלברד "אי-ההתאמה של תרופת הניכוי: על הכדאיות המוגבלת של ניכוי מהמחיר בדין הישראלי" משפטים מ' (תשע"א) 183.
2. נינה זלצמן, "הצהרה כוזבת רשלנית במהלך המו"מ לכריתת חוזה", עיוני משפט ח (תשמ"א) 55
3. מנחם מאוטנר, דוקטרינת הסיכון עפ"י חוק המכר, תשכ"ח - 1968 (עבודת גמר לקבלת התואר מוסמך במשפטים, תל אביב, תשל"ט)
4. דניאל פרידמן ונילי כהן, חוזים (ירושלים, תשנ"א) 562-564, 752-758, 395-398, 182-184.

ג. חוזי שכירות (כולל שאילה):

חקיקה:

1. חוק השכירות והשאילה, תשל"א-1971.
2. סעיפים 3, 78 - 84 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969.
3. סעיף 152 לחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב-1972.
הצעות חוק:

1. סעיפים 230 - 255, 497 להצעת חוק דיני ממונות, תשע"א - 2011.

פסיקה:

1. ע"א 7139/99, אלוני נ' ארד, פ"ד נח (4) 27.
2. ת"א (ת"א) 280/81, דיסקונט ליסינג נ' בן ברק בע"מ, תקדין-מחוזי 92 (2) 1466 (חובה).
3. ע"א 240/77, כרמל בע"מ נ' פרפורי ושות' בע"מ, פ"ד לד (1) 701 (חובה).
4. ע"א 3700/98, א.מ. חניות (ירושלים) נ' עיריית ירושלים, פ"ד נז (2) 590.
5. ע"א 57/52, פיגלסון נ' רוזנהיים, פ"ד ח 1477.
6. ע"א (ת"א) 35/55, קוטלרסקי נ' צ'פסקי, פ"מ (תמצ') יב 124.
7. ע"א 158/83, פינקל נ' נוימן, פ"ד לח (1) 17.
8. ע"א (ת"א) 542/69, עמיר נ' אבן טוב, פ"מ ע 329.
9. ע"א 270/62, זילברשץ נ' שפיר, פ"ד טז 235.
10. ע"א 116/65, לנציאנו ואח' נ' יפה, פ"ד יט (3) 122.
11. ע"א 596/72, סבג נ' חלפון, פ"ד כז (2) 108 (חובה).
12. ע"א 303/73, יעקובוב נ' מדינת ישראל ואח', פ"ד כח (1) 539 (חובה).
13. ע"א 134/84, פוליון מצבעת טקסטיל חיפה בע"מ נ' פרידמן, פ"ד לט (2) 365 (חובה).
14. 889/75 "דרים" בע"מ נ' "אגד" אגודה שיתופית לתחבורה פ"ד לא (2) 20 (חובה).
15. 7452/96 מדינת ישראל נ' חברה קבלנית האחים אהרון בע"מ, פ"ד נא (5) 875 (חובה).

ספרות:

1. מ' דויטש, קניין (כרך ב, תשנ"ט) עמ' 301-321, 361-374, 382-383, 391-397, כל הפרק על שאילה.
2. ג' טדסקי דיור קבע במלון דירות ובתי אבות עיוני משפט יא' 181. 186-187.
3. י' פרידגוט, השכרת נכס משותף הפרקליט לג' 545.
4. ג' טדסקי, חיובים מקבילים הפרקליט לז' 303.

ד. חוזי קבלנות:

חקיקה:

1. חוק חוזה קבלנות, תשל"ד-1974.

2. סעיף 2 לחוק המכר, תשכ"ח-1968.

הצעות חוק:

1. סעיפים 188 - 221, 497 להצעת חוק דיני ממונות, תשע"א - 2011.

פסיקה:

1. ע"א 368/77 "זיקית" נ' "סריגי אלדיט", פ"ד לב (3) 48. (חובה).

2. ע"א 391/80 לסרסון נ' שכון עובדים, פ"ד לח (2) 237. (חובה).

ספרות:

1. ג' טדסקי, "חוזה שלביצועו דרושה הסכמת צד שלישי ודמי תיווך", הפרקליט לב (תשל"ט)

2. ש' לרנר, "שינויים שהחייב והממחה רשאים לעשות בחוזה לאחר ההמחאה", משפטים יח (תשמ"ח)

5.

3. ג' טדסקי, "דיור קבע במלון ובבתי אבות" עיוני משפט יא (תשמ"ו) 181.

ה. חוזי מתנה:

חקיקה:

1. חוק המתנה, תשכ"ח-1968.

2. סעיף 7 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.

3. סעיפים 6, 8, 63 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965.

4. סעיף 122 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], תשכ"ט - 1969.

5. סעיף 28 לחוק המפלגות, תשנ"ב - 1992.

הצעות חוק:

1. סעיפים 176 - 187 להצעת חוק דיני ממונות, תשע"א - 2011.

פסיקה:

1. ע"א 495/80 ברקוביץ נ' קלימר, פ"ד לו (4) 57. (חובה).

2. ע"א 496/93 פ"ש חיפה נ' משה סמו, פ"ד נ (4) 432.

3. ע"א 268/81 ברעם נ' גרטי פ"ד לח (3) 45.

4. ע"א 679/76 סלי נ' שפר, פ"ד לב (2).

5. ע"א 3601/96 - עמית בראשי נ' עזבון המנוח זלמן בראשי ז"ל, פ"ד נב (2) 582. (חובה).

6. תמ"ש (חי') 10640/02 אביטן נ' אביטן (טרם פורסם).

7. ע"א 5187/91 מקסימוב נ' מקסימוב, פ"ד מז (3) 177.

8. ע"א 343/87 פרי נ' פרי, פ"ד מד (2) 154. (חובה).

9. ע"א 767/77 וינטר נ' פפר, פ"ד כד (2) 541.

10. ע"א 265/84 מזרחי נ' מ"י, פ"ד מ (3) 163.

11. עמ"ש (ת"א) 73/84 אייזנשטיין נ' מנהל מס שבח מקרקעין רחובות, פסקים תשמ"ו א 752.

12. 8704/99 בן ציון נ' ההסתדרות הכללית של העובדים, פ"ד נח (1) 120. (חובה).

13. ע"א 380/88 טוקאן נ' אלנשיבי, פ"ד מה (5) 410.

14. ע"א 584/79 גופן נ' גופן, פ"ד לה (4) 771.

15. ע"א 588/81 ציזיק נ' הורוביץ, פ"ד מ (1) 321.

16. ע"א 11/75 ועד הישיבות נ' מיכאלי, פ"ד ל (1) 643.

17. ע"א 157/85 פלדמן נ' שדה, פ"ד מג (1) 170.

18. ע"א 476/89 גוטהילף נ' נוימן, פ"ד מ"ו (1) 648. (חובה).

19. ע"א 350/96 וייסר נ' שביט, פ"ד נב (5) 797. (חובה).

20. ע"א 1330/93 אלבוז נ' אלבוז, תק-על 1997 (2) 3463.

21. תמ"ש (ראשל"צ) 11056/03, פלוניס נ' אלמוניס, (2008).

22. תמ"ש 15651/02, פלונית נ' אלמוניות, (2007).

23. ת"א 1946/04, שלב נ' סלב, (2008).

24. תמש 22640/08, נ.ל. נ' ב.א. (2009).

25. ע"א 3220/10 כהן נ' חדד (2012).

26. תמ"ש (פ"ת) 28291-01-14 ב.ה.ו נ' עזבון המנוח ב.ה.א. (2015).
ספרות:

1. פרידמן וכהן, חוזים (ירושלים, תשנ"א) 475-489, 235-236, 298,
2. ג' טדסקי, "מתנה לצרכן" משפטים יט (תש"ן) 248
3. ג' טדסקי, "על חוק המתנה" משפטים א (תשכ"ט) 643.
4. ג' טדסקי, "הרשאה בלתי הדירה לביצוע מתנה לאדם שלישי" משפטים יט (תשמ"ט) 215

ו. חוזי סוכנות

חקיקה:

1. חוק חוזה סוכנות (סוכן מסחרי וספק), תשע"ב-2012.

פסיקה:

1. ע"א 442/85 זוהר נ' מעבדות טרבנול (ישראל) בע"מ, פ"ד מד (3) 661 (1990).
2. ע"א 47/88 הרשטיק נ' יכין חק"ל בע"מ, פ"ד מז (2) 429 (1993).
3. ע"א 355/89 עזבון חינואוי ז"ל נ' מבשלת שיכר לאומית בע"מ, פ"ד מו (2) 70 (1992).
4. ע"א 2850/99, בן חמו נ' טנא נוגה בע"מ, פ"ד נד (4) 849.
5. ת"א (ת"א) 1018-06, וקנין נ' France Glass Gobain Saint (2012).
6. ע"א 5630/90 תדמור נ' ישפאר חברה אלקטרונית למסחר בע"מ, פ"ד מז (2) 517.
7. תא (ת"א) 1902/08, דנשר נ' V.B Merba Banketbakerij.
8. ת"א (י-ם) 45359-05-11 חיים לוי סוכנות רכב בע"מ נ' קרסו מוטורס בע"מ (2014).
9. ת"א (חי') 48123-03-13 מאיר נ' זנלכל בע"מ (2015).
10. ע"א (חי') 32059-03-15 מאיר נ' זנלכל בע"מ (2015) (חובה).

ספרות:

1. ריקרדו בן אוליאל "הסוכנות המסחרית (agency commercial)" במבט השוואתי- הצורך בהסדר חקיקתי" הפרקליט מ 67 (תשנ"א- תשנ"ג).
2. אורי בן אוליאל, הודעה מוקדמת על סיום חוזה הפצה: עמימות הדין והצורך בהסדר חקיקתי, חוקים ו' 171 (2014).

ז. היחס בין דיני החוזים הכללים לבין דיני החוזים המיוחדים:

חקיקה:

1. חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.
2. חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970.
3. סעיפים 3 - 4, 23, 25 לחוק השכירות והשאילה, תשל"א-1971.
4. סעיפים 5 - 6, 27, 32 לחוק המכר, תשכ"ח-1968.
5. סעיפים 7, 8 (א) לחוק חוזה קבלנות, תשל"ד-1974.

פסיקה:

1. תמ"ש 15651/02, פלונית נ' אלמוניות, (2007).

ספרות:

1. מ' דויטש, דיני חוזים מיוחדים, (כרך א', תשס"ח) 24 - 28.

ח. הבחנות בין סוגי חוזים מיוחדים:

חקיקה:

1. סעיף 1 לחוק המתנה, תשכ"ח-1968.
2. סעיפים 1 - 2 לחוק המכר, תשכ"ח-1968.
3. סעיף 8 (ב) לחוק חוזה קבלנות, תשל"ד-1974.
4. חוק השכירות והשאילה, תשל"א-1971.

פסיקה:

1. ע"א 326/73 פלונית נ' אלמוני פ"ד כח(2) 612.
 2. ע"א 380/88, טוקאן נ' אלנשיבי, פ"ד מה(5), 410.
 3. ע"א 79/89 סולל בונה נ' אחים גולדשטיין חברה לשיכון ופיתוח, פ"ד מו(3) 58 (חובה).
 4. ע"א 65/78 מעליות טל נ' מנהל אגף המכס והבלו, פ"ד לד(4) 397.
 5. ע"א 368/77 "זיקית" נ' "סריגי אלדיט", פ"ד לב(3) 48 (חובה).
 6. ע"א 685/71 הקשאה נ' פקיד השומה, פ"ד כז(1) 7.
 7. ת"א (י-ם) 1661/96 הכשרת הישוב נ' מ"י תק מח 99(2) 3795 (חובה).
 8. ע"א 347/90 סוד הגל נ' ספילמן פ"ד מז(3) 459 (חובה).
 9. ע"א 459/78 חב' בני פיפסקוביץ נ' חב' אבני יצחק פ"ד לה(3) 169 (חובה).
 10. ע"א 472/95, זלוצין נ' דיור לעולה בע"מ, פ"ד נ(2) 858 (1996) (חובה).
 11. רע"א 2821/95, לוסטיג נ' מייזלס פ"ד נ(1) 517 (חובה).
 12. ע"א 495/80 ברקוביץ נ' קלימר, פ"ד לו(4) 57 (חובה).
- ספרות:
2. מ' דויטש, דיני חוזים מיוחדים, (כרך א', תשס"ח) 24 - 64.
 3. א' זמיר, חוק המכר, תשכ"ח - 1968 (פירוש לחוקי החוזים בעריכת ג' טדסקי, תשמ"ז) 87 - 111.
 4. א' זמיר, חוק חוזה קבלנות, תשל"ד - 1974 (פירוש לחוקי החוזים בעריכת ג' טדסקי, תשנ"ה) 707 - 712.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה	100 %
הרצאה	0 %
השתתפות	0 %
הגשת עבודה	0 %
הגשת תרגילים	0 %
הגשת דו"חות	0 %
פרויקט מחקר	0 %
בחנים	0 %
אחר	0 %

מידע נוסף / הערות: